

40 JAAR RIJKSVISSERIJSSCHOOL TE HEIST

Naar aanleiding van het 40-jarig bestaan van de Rijksvisserijschool te Knokke-Heist (Heist), lijkt het passend even bij deze gebeurtenis te blijven stilstaan om een korte historiek van de school onder woorden te brengen.

Op 1 oktober 1947 werd de enige en eerste Rijksvisserijschool gesticht door het Bestuur van het Zeewezen, onder het impuls van de toenmalige Minister van Verkeerswezen, Achilles Van Acker, dit om tegemoet te komen aan de behoefte en de verzuchtingen n.l. een visserijschool aan de Oostkust met volledig dagonderwijs.

Vóór die datum dienden de kandidaat-schippers en motoristen de verplaatsing naar Oostende te maken om er dagonderwijs in een visserijschool te volgen. Het „Kasteeltje” werd door de Staat gehuurd. De eerste directeur was wijlen A. Callant die startte met 2 leraars en 7 leerlingen, getal dat opliep tot 48 tegen het einde van het schooljaar.

KLEIN BEGONNEN

De toenmalige structuur bevatte 2 leerjaren en een losse cursus voor schippers 2e klas en motorist. De machineafdeling, bestaande uit 2 leerjaren, werd opgericht in 1954. In die afdeling werd zowel over dag als 's avonds les gegeven door het inmiddels uitgebreid lerarenkorps. Spoedig diende er uitgekeken te worden naar nieuwbouw en in 1956 werd de bouw aangevat van een nieuwe vleugel, waarin zowel een motorenzaal met smidse, paswerkerij, matrozenzaal als navigatieklas werden voorzien.

In 1957 werd de dekafdeling gemoderniseerd en werden de pas opgerichte en vernieuwde lokalen in gebruik genomen.

De schoolbevolking groeide steeds aan en het aantal leerlingen was zelden beneden de 50, liep eerder op naar de 60 en zelfs tot 65.

Op 1 maart 1965 ging directeur A. Callant met pensioen en werd opgevolgd door de inmiddels eveneens met pensioen gegane eredirecteur O. Waeghe. Van toen af volgde de school een nieuwe koers. De concurrentiële toestand tussen de Vrije Visserijschool uit de Kerkstraat en de Rijksvisserijschool uit de Kursaalstraat, had weliswaar zijn goede kanten doch ook zijn minder gelukkige aspecten en gevolgen die zich lieten voelen zowel bij de leerlingen als in de visserij zelf. De al zo kleine koek van de Oostkust moest immers nog eens gedeeld worden onder de rivaliserende burenen op amper 500 meter afstand in vogelvlucht. Beide burenen streefden echter hetzelfde doel na: de meest degelijke opleiding tot goede visser mede ten bate van het bedrijf.

Toenadering werd gezocht tussen de directeurs O. Waeghe en G. Vermeille. Tussenspersonen werden voor de wagen gespannen. De Inrichtende Machten konden zich na jarenlange onderhandelingen tenslotte akkoord verklaren en op 30.06.78 besliste de Ministerraad tot de fusie van beide scholen. De kogel was door de kerk...

De fusie betekende voor de Oostkust een belangrijke stap in de goede richting. De krachten werden gebundeld en de nationale wapenspreuk „Eendracht maakt Macht” indachtig, werd er hard gewerkt voor de verdere bloei van de school en aan de opleiding van de jonge vissers. Het is duidelijk dat beide defusioneerde partijen voor een

moeilijke opgave stonden om vanuit vroegere concurrentiële positie, waar de opvattingen soms diametraal tegenover elkaar stonden om hetzelfde doel te bereiken n.l. de opleiding van de vissersjeugd, thans naast elkaar samen te werken. De onwennigheid en de drempelvrees werden spoedig overwonnen zowel door de leraars als door de leerlingen.

NU

Vandaag de dag kan met fierheid vastgesteld worden dat de fusie als geslaagd mag worden beschouwd. Doch niet alleen de Vrije Visserijschool veranderde bij de fusie van baas. De gefusioneerde Rijksvisserijschool, behorend tot het Ministerie van Verkeerswezen, werd ingedeeld bij de administratie van het Ministerie van Nederlandse Cultuur om vervolgens te ressorteren onder Nationale Opvoeding en tenslotte tot op heden onder het Ministerie van Vlaamse Gemeenschap, Permanente Vorming.

Inmiddels werd er gedokterd aan een vernieuwd visserijonderwijs. Het bestaande type was immers door de jaren en de evolutie in het visserijbedrijf achterhaald. Door de hervorming zou een efficiënter en volwaardiger opleiding kunnen verstrekt worden. Het nieuwe onderwijstype zou het de visser mogelijk maken zich op een hoger niveau – met een ruimere visie op de moderne technieken – te bewegen. Gedaan dus met het kortzichtige „huis-boot-huis-leven”. De opleiding en het onderwijs zouden polyvalent worden.

Tot 1982 bestond de structuur van het visserijonderwijs uit 2 afdelingen: dek en machine, waar in de eerste, 3 leerjaren voorzien waren en in de tweede slechts 2 leerjaren. Het leerprogramma was een samenraapsel van titels zonder inhoud. Er bestond een leerstofprogramma en een examenprogramma; dit laatste was een afkooksel van het eerste. Elke visserijschool interpreteerde het programma naar eigen inzicht en best vermogen om dan naar Oostende op te trekken en er examen te gaan afleggen. Daar werd de strijd beslecht. Op het lessenrooster waren uren voorzien voor vakken waarvoor geen examen diende afgelegd en dan waren er examenvakken waarvoor op het lessenrooster geen uren voorzien waren. Elke school roeide met de

riemen die voorhanden waren. Vandaar dat zich een gemeenschappelijke en inhoudsvolle nieuwe structuur opdrong, mede gestimuleerd door de in het vooruitzicht gestelde verlenging van de leerplicht.

De toepassing van het programma betreffende het vernieuwd secundair visserijonderwijs (VSVO) was voorzien op 1 september 1982.

Naast een technische afdeling, bestaande uit 4 leerjaren, waarvan de laatste twee jaren opgesplitst worden in dek en machine met kwalificatie in het 4e leerjaar is er ook de beroepsafdeling met kwalificatie in het 4e leerjaar. Na 3 jaren met vrucht gevolgd te hebben in de een of andere afdeling is in deze structuur de homologatie (Lager Secundair Onderwijs) voorzien, wat de mogelijkheid biedt om verder te studeren in een onderwijs buiten het visserijonderwijs. Evenwel blijft het Ministerie van Verkeerswezen vasthouden aan zijn brevetten, die toelating tot de scheepvaart verlenen. Nochtans zijn vrijstellingen voor bepaalde algemene vakken voorzien, dit op grond van gedane studies.

OPNIEUW VOORUIT

Op 1 maart 1985 ging directeur O. Waeghe, na een passende eervolle huldiging, met pensioen. Zijn twee grote dromen: fusie van de Heistse visserijscholen en de hervorming van het visserijonderwijs zijn werkelijkheid geworden. Het wordt nu tijd om aan het gezin en de eigen gezondheid en rust te denken...

Eredirecteur Waeghe wordt op 1 augustus 1985 opgevolgd door J. De Vocht. Het werk is niet af. Wie dacht dat er slechts rozen bloeien vergeet de doornen. Een van de grote doornen is het „deeltijds leren” dat een definitieve oplossing dient te krijgen in de visserijscholen. Directeur De Vocht heeft tot taak, samen met de collega's, directeurs en leraars van de andere visserijscholen, er een passende oplossing aan te geven. Een opgave die ver van benijdenswaard is.

Thans telt de Rijksvisserijschool te Heist een lerarenkorps van 17 leden, elk gespecialiseerd in de te onderwijzen vakken. Het leerlingenaantal bedraagt 74.

Aan de Heistse Rijksvisserijschool wensen we: „Ad multos Annos” en behouden vaart!